Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 725968
Zaaknummer: 836007

Houten, 17 december 2024

gemeente Houten

Onderwerp:
Omgevingspalet (fase 1/3 Omgevingsvisie)

Beslispunten:
1. Het omgevingspalet, het resultaat van fase 1 van het project Omgevingsvisie, vast te stellen.

Samenvatting
Gemeente Houten bereidt haar omgevingsvisie voor. Dat is een belangrijk document waarin we onze toekomstplannen vastleggen voor onze leefomgeving. Ons college heeft in oktober 2023 het plan van aanpak voor de omgevingsvisie vastgesteld. Op 17 december 2024 hebben we de planning van het project bijgesteld. Fase 1 van het plan van aanpak, het omgevingspalet, is nu afgerond en leggen we – in lijn met het plan van aanpak – ter besluitvorming voor aan de raad.

Aanleiding
Een belangrijke aanleiding voor de voorbereiding van de omgevingsvisie, en daarmee het omgevingspalet, is de Omgevingswet. Hierin staat dat elke gemeente vóór 1 januari 2027 over een vastgestelde omgevingsvisie moet beschikken. Maar ook zonder de Omgevingswet heeft de gemeente behoefte aan integraal (overkoepelend) beleid over de fysieke leefomgeving. De komende jaren gaan we namelijk met flinke opgaven aan de slag die we niet los van elkaar kunnen oppakken.

We zoeken bijvoorbeeld naar ruimte voor nieuwe woningen, want ook in onze gemeente is een groot woningtekort. We zoeken naar mogelijkheden voor het duurzaam opwekken van energie, omdat we minder CO2 mogen uitstoten. We streven naar veilige en gezonde manieren om ons ook in de toekomst makkelijk te verplaatsen. En ook het herstel van de natuur en de kwaliteit van bodem en water zijn belangrijk voor onze toekomst.

Aan de andere kant willen we ook zuinig zijn op de huidige kwaliteiten in onze gemeente. Die willen we juist voor onze toekomst behouden en uitbouwen. Zoals onze betrokken inwoners en de scheiding van snel en langzaam verkeer. In “het Houtens DNA” zijn deze kwaliteiten eerder benoemd en uitgewerkt.

Beoogd effect
Het omgevingspalet is bedoeld als basis voor fase 2 en 3 van de omgevingsvisie. Door het omgevingspalet bestuurlijk vast te stellen, ontstaat een gezamenlijk vertrekpunt voor het gesprek over de omgevingsagenda en de omgevingsvisie.

Argumenten per beslispunt
1.1 Het omgevingspalet geeft een integraal beeld van het vertrekpunt, de ontwikkelingen, de opgaven en de kansen op het gebied van de fysieke leefomgeving.
De gemeente start bij de voorbereiding van de omgevingsvisie niet op nul. Daarom is het belangrijk helder te hebben waar we nu staan, waar we al op inzetten in het fysieke domein en welke uitdagingen we zien voor de toekomst. Het omgevingspalet geeft de situatie op dit moment weer op basis van het huidig beleid, actuele trends en ontwikkelingen en de bijbehorende opgaven en kansen.

1.2 In het omgevingspalet staat geen nieuw beleid. Er worden ook geen inhoudelijke keuzes gemaakt.
Alleen het bestaande (al vastgestelde) beleid is input geweest voor het omgevingspalet.

1.3 Het omgevingspalet is nodig om keuzes te maken in de volgende fasen.
Het omgevingspalet helpt om in vervolgfasen toekomstgerichte keuzes te maken en de vraag te beantwoorden: wat voor gemeente willen we in de toekomst zijn? In het Houtens DNA is daar al deels een voorschot opgenomen. Het vastgestelde beleid (waaronder de kernwaarden van het Houtens DNA) vormen samen met de opgaven en kansen die voortkomen uit het omgevingspalet

de basis voor de voorbereiding van de omgevingsagenda en uiteindelijk de omgevingsvisie.

1.4 Inwoners, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers hebben een bijdrage aan het omgevingspalet geleverd.
Volgend op het vastgestelde Plan van aanpak Omgevingsvisie bereiden we de omgevingsvisie zoveel mogelijk in samenwerking met onze samenleving voor.

Kanttekeningen

1.1 Er is geen stop op ruimtelijk beleid tijdens de totstandkoming van de omgevingsvisie.
Het omgevingspalet, inclusief de beleidsinventarisatie die is opgenomen in bijlage 1 van het omgevingspalet, is een momentopname. Het beschrijft de situatie in Houten medio 2024. Maar de wereld om ons heen staat niet stil. Op dit moment en ook tijdens de komende fasen van het project omgevingsvisie wordt er aanvullend thematisch en gebiedsgericht beleid ontwikkeld. De kunst is om ook dat beleid in de volgende fasen goed mee te nemen in de omgevingsvisie. Tijdens alle fasen van de omgevingsvisie hanteren we een dynamische en interactieve werkwijze om hieraan tegemoet te komen.

Participatie

We hebben de samenleving op vier verschillende manieren bij de totstandkoming van het omgevingspalet betrokken:

1. Bijeenkomst klankbordgroep inwoners
We hebben een klankbordgroep met inwoners opgericht voor het project. De klankbordgroep is meerdere keren bij elkaar geweest om de trends en ontwikkelingen nader te duiden. De opbrengst is verwerkt in het omgevingspalet. Ook hebben de leden van de klankbordgroep de mogelijkheid gehad om als toehoorder bij de werkateliers aanwezig te zijn. Het concept omgevingspalet is naar de leden van de klankbordgroep verzonden.

2. Vragen op ‘Houten praat mee’
We hebben onze inwoners via houtenpraatmee.nl twee weken de gelegenheid gegeven om de grootste kansen voor 2040 met ons te delen. In een artikel op de gemeentepagina in het Houtens Nieuws en in meerdere posts op onze sociale mediakanalen hebben we iedereen uitgenodigd daarover mee te denken. Met de opgehaalde informatie hebben we het omgevingspalet aangevuld.

3. Twee werkateliers met stakeholders
De stakeholders, bestaande uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, (onder andere betrokkenen uit zorg, wonen, cultuur, sport), verenigingen en ondernemers, experts en ambtelijke professionals, zijn betrokken via twee werkateliers. We hebben hun input verwerkt in het omgevingspalet en het concept naar hen verzonden.

4. Raadsleden als toehoorder
De leden van de raadswerkgroep Omgevingswet zijn uitgenodigd om als toehoorder aanwezig te zijn bij de werkateliers.

5. De raadswerkgroep Omgevingswet is tussentijds bijgepraat
Het meest recent op 3 december 2024. Tijdens de bijeenkomst hebben we met de raadswerkgroep gesproken over het doel van het Omgevingspalet en de inhoud op hoofdlijnen. Op dat moment is ook de nieuwe planning aan hen voorgelegd.

Financiën en formatie

Opstellen van de omgevingsvisie, inclusief menskracht, wordt gefinancierd uit het budget Omgevingswet.

Communicatie

Na vaststelling van het omgevingspalet:
- Informeren we de klankbordgroep inwoners en onze stakeholders over het resultaat.
- Publiceren we het omgevingspalet op de website.
- Schetsen we een doorkijk naar het vervolg (fase 2 en 3) via de verschillende kanalen.

Bij de communicatie wordt ook de nieuwe planning van het project betrokken, die op 17 december 2024 door ons college is vastgesteld (zie raadsinformatiebrief Nieuwe planning Houtense omgevingsvisie, 19 december 2024).

Voortgang

Parallel aan de besluitvorming over het omgevingspalet starten we met de voorbereiding van de omgevingsagenda (fase 2 uit het vastgestelde plan van aanpak). In de omgevingsagenda wordt met behulp van scenario's meer richting gegeven aan integrale ruimtelijke keuzes voor de toekomst. Deze keuzes worden vervolgens uitgewerkt in de omgevingsvisie. Beide fasen worden afgesloten met een door de gemeenteraad vastgesteld resultaat. De tussenstappen doorlopen we met onze gesprekspartners, onze interne en externe professionals. Het college en de raadswerkgroep worden regelmatig en tussentijds geïnformeerd.

Naar aanleiding van de lessen uit de eerste fase van het project, hebben we de planning van de omgevingsvisie aangepast (zie raadsinformatiebrief Nieuwe planning Houtense omgevingsvisie, 19 december 2024). De raadsbehandeling van de omgevingsagenda zal in september 2025 plaatsvinden. De besluitvorming over de omgevingsvisie volgt in mei 2026.

Evaluatie

Het omgevingspalet is het eerste tussenproduct om te komen tot een omgevingsvisie. We hebben zowel ambtelijk als met de Portefeuillehouder het proces geëvalueerd. We constateerden dat het zorgvuldig voorbereiden van een omgevingsvisie meer tijd kost dan dat we in eerste instantie hadden ingeschat. Dat ligt zowel aan het groot aantal betrokkenen als aan de complexiteit van de inhoud van een omgevingsvisie. Op basis van deze evaluatie heeft het college op 10 december 2024 de planning van het project aangepast.

Houten, 17 december 2024
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

de secretaris,	de locoburgemeester,
R. van Netten	D. Vermeulen

Bijlagen

1. Het omgevingspalet

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Paul van Ruitenbeek
2e PoHo:

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 725968

Onderwerp
Omgevingspalet (fase 1/3 Omgevingsvisie)

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 17 december 2024 gelezen en besluit:

1. Het omgevingspalet, het eindproduct van fase 1 van de 3 voor de op te stellen omgevingsvisie, vast te stellen.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 18 februari 2025.

De raad van de gemeente Houten,
de plaatsvervangend griffier,

H. Khairouni

de voorzitter,

G.P. Isabella